

STRINDBERG

ULRIKA LARSSON
ulrika.larsson@vasaskolan.net
CAMILLA NIRBRANTH
camilla.nirbranth@vasaskolan.net

Litteraturhistoria

Svenska år 9

Höstterminen 2018

August Strindberg - vem var han?

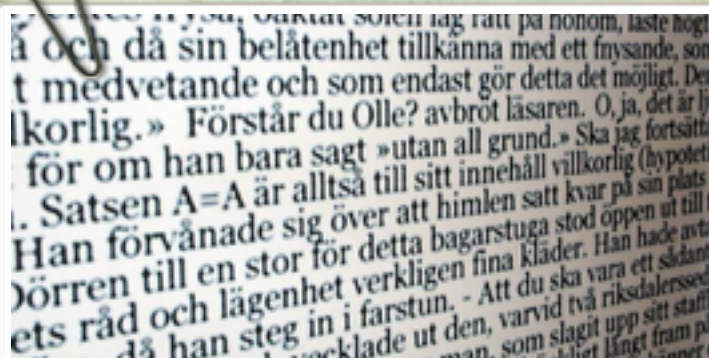
I år är det 106 år sedan en av våra mest kända författare dog och under några veckor ska vi ta reda på vem denne man var, vad han drevs av och varför han fortfarande är så uppmärksam och omtalad. Hur kan en författare som varit död i drygt 100 år fortfarande väcka starka känslor?

”Det är synd om människorna.”

PLANERING

- V. 42
Torsdag Introduktion och film 1
Textläsning/Strindbergcitat
Eget arbete
- V. 43
Torsdag Textläsning: ”Johan och muttrarna”
Eget arbete
Läxa 1: s.44-48 + filmanteckningar
Film 2 + genomgång
- V.44 HÖSTLOV
- V.45
Torsdag Textläsning: ”Ett halvt ark papper”
Genomgång av skrivuppgift
Eget arbete
Läxa 2: s.49-53 + filmanteckningar
Genomgång
Eget arbete
- V. 46
Torsdag Textläsning: ”Som duvor”
Eget arbete
Läxa 3: repetition av allt vi gått igenom. Denna gång med fokus på reflektion, inte på fakta.
Arbete med skrivuppgift
- V.47
Torsdag Arbete med skrivuppgift
Inlämning av skrivuppgift

OBS! Under hela perioden kommer arbetet med Strindberg att varvas med läsning av bäckbok.

... och då sin belåtenhet tillkänna med ett fnysande, som t medvetande och som endast gör detta det möjligt. Det likorlig.» Förstår du Olle? avbröt läsaren. O, ja, det är ju för om han bara sagt »utan all grund.» Ska jag fortsätta. Satsen A=A är alltså till sitt innehåll villkorlig (hypotetisk). Han förvånade sig över att bagarstuga stod öppen ut till dörren till en stor för detta bagarstuga stod öppen ut till ets råd och lägenhet verkligen fina kläder. Han hade avta då han steg in i farstun. - Att du ska vara ett sådant man, som slagit upp sitt staffett och stöcklade ut den, varvid två riksdalersed...

Ett utdrag ur ”Röda rummet”

Strindberg som ung

Hans genombrottsroman

Följande program hittar du på sli.se.
(sök på Strindberg)

- August Strindberg (20 min)
- Hej Litteraturen - Strindberg (30 min)
- Levande litteratur - Ordet i min makt (30 min)

De två översta filmerna ser vi tillsammans, den tredje väljer du själv när/om du vill se den.

Uppgifter som ligger till grund för bedömningen av arbetsområdet

1. KUNSKAPER OCH REFLEKTIONER OM STRINDBERG, HANS VERK OCH HANS SAMTID (LÄXA V. 38, 39 OCH 40)

Genomgångar, filmer och texter som du kommer att ta del av under lektionerna ska ge dig en inblick i vem Strindberg var, vad han skrev samt hur han påverkades av det samhälle han levde i. Lyssna uppmärksamt, ta gärna anteckningar, ställ frågor och var med i diskussioner. Du kommer bl.a. att få visa dina kunskaper på tre olika läxförhör under veckorna 41, 45 och 46.

Läxförhören kommer att bedömas utifrån hur väl du:

- kan redogöra för dina kunskaper om Strindberg och hans samtid. (Gäller främst v.41 och 45)
- kan resonera kring budskapen i hans verk. (Gäller främst v.46)
- kan koppla hans verk till de historiska och kulturella sammanhang de tillkommit i. (Gäller alla tre läxförhören)

Ett familjefotograf

4. ETT ARK PAPPER - SKRIVUPPGIFT

Du ska skriva en uppsats om August Strindberg - men du ska skriva som om det vore Strindberg själv som skrev den. Du ska alltså använda jag-form.

Uppsatsen ska vara 1-2 sidor lång och måste behandla minst två av följande innehållspunkter:

- Min samtid
- Min uppväxt
- Mina verk
- Min litterära stil
- Min kvinnosyn

Ta fram alla dina kunskaper som du tagit till dig under lektionerna och använd anteckningar, böcker och internet för att på bästa sätt redogöra för Strindbergs liv utifrån hans eget perspektiv. Ta även hjälp av fantasin när du ska försöka förklara hans agerande och resonera i olika situationer. Till din hjälp kommer du även få en lista över citat som Strindberg uttryckt.

Texten kommer att bedömas utifrån hur väl du:

- kan resonera kring budskapen i hans verk.
- kan koppla hans verk till de historiska och kulturella sammanhang de tillkommit i.
- formulerar dig språkligt (sett till variation, textbindning, texttyp, struktur och språkliga normer).

”Det var inte segern jag ville åt, det var kampen.”

”Jag står under observation eftersom man befarar att jag är klok.”

Instuderingsfrågor (Ess i Svenska, s. 44-53)

FÖRÄNDRINGARNAS TID (S. 44-45)

1. Vad kallas den samhällsepok som inleddes på 1830-talet och vilka förändringar skedde i samhället under denna tid? Vilka grupper ansågs som orättvist behandlade under denna tid?
2. På vilket/vilka sätt speglades förändringarna i samhället i litteraturen?
3. 1842 blir det lag på obligatorisk skolgång i Sverige. Vad får det för konsekvenser för litteraturens utbredning och författarnas möjligheter?

AUGUST STRINDBERG (S. 46-53)

4. När levde August Strindberg?
5. Hur var Strindbergs uppväxt och i vilken roman skildrar han sina upplevelser från barndomen?
6. Strindberg beskrivs tidigt som en upprorsman, varför? Vad tror du att Strindberg menar i citatet: "Jag har inte det skarpaste huvudet, men elden, min eld, är den största i Sverige"?
7. Vad heter Strindbergs genombrottsroman och vad handlar den om? Hur märker man att samhällshändelser påverkade Strindberg när han skrev denna roman?
8. Hans teaterpjäser var skriva på ett nytt sätt. Hur? Varför refuserades hans pjäs "Mäster Olof" först av Kungliga teatern?
9. Beskriv Strindbergs förhållande till kvinnor och hans åsikter om dem?
10. Strindberg blev åtalad pga. av innehåll i en av hans novellsamlingar. Vilken? Varför blev han åtalad och hur slutade rättegången?
11. Vad kännetecknar ett naturalistiskt drama? Ge två exempel på två naturalistiska dramer som han skrev och berätta kortfattat vad de handlar om.
12. På vilket sätt skiljer sig "Ett drömspel" från hans naturalistiska dramer? Vilken replik återkommer ofta i detta drama?
13. Vad tror du att Strindberg menar i följande dikt?

*Där hänger på boklåddefönstret en tunnklädd liten bok,
Det är ett urtaget hjärta som dänglar där på sin krok.*

ÖVERGRIPANDE FRÅGOR/REFLEKTIONSFRÅGOR

14. På vilket sätt påverkades Strindberg av det samhälle han levde i? (Åsikter, verk etc.)
15. Strindberg använde hela tiden sitt eget liv som utgångspunkt för sitt skrivande. Vilka kopplingar hittar du mellan hans liv och hans verk?
16. På vilket/vilka sätt tror du att hans upplevelser från barndomen påverkade honom i hans åsikter och författarskap?
17. Reflektera kring Strindbergs kvinnosyn. Vad var syftet med hans uttalanden och utspel mot kvinnor?
18. Tror du att Strindberg hade ett syfte med sitt författarskap? Vilket skulle det i så fall kunna vara?

"Älskar gör man bara tills man gift sig."

"Jag behöver resa för att laxera Sverige och svensk dumhet ur mig."

"Våra fel gör oss till människor."

Ordlista (Ess i Svenska, s. 44-53)

S. 44-45

proletariat:	samhällsgrupp av egendomslösa och (undertryckta) arbetstagare
kapitalägare:	person som har mycket pengar och/eller stor egendom
förmyndare:	person som har vård om omyndigs egendom och rätt
vördnad:	respekt
präglas av:	kännetecknas av
patriotisk:	hyllar fosterlandet

S. 46-47

föråldrad:	omodern
krumbukter:	slingringar, överdrivna utsvävningar
renodla:	äkta, utpräglad
hyckleri:	falskhet, skenhelighet
förtryck:	våld, tvång, tyranni
inhemsk:	hemlandets egen
refusera:	avvisa, säga nej, inte godta (för publicering)
ståtlig:	praktfull, glänsande
förkämpe:	person som strider för en sak
vankelmodig:	obeslutsam
patron:	godsägare, bruksägare
revoltör:	person som revolterar (gör uppror)
åskådlig:	klar, tydlig, belysande, lätt att förstå eller uppfatta

S. 48-49

fjompig:	dum, vimsig, tokig
bohemisk:	sorglös och oregelbunden
stoff:	material, ämne
kringflackande:	som oroligt flyttar från plats till plats
uppsluppen:	glad, livad, munter
förnumstig:	snusförnuftig, småklok
trosviss:	säker, fast i tron
fanatiker:	person som blint kämpar för vissa idéer
konservativ:	som vill bevara det bestående
hätsk:	fientlig, hatisk, ettrig
ideolog:	teoretiker i ett politiskt system

S. 50-51

osedvanlig:	ovanlig
hädelse:	hån mot det heliga, ogudaktigt tal
bitter:	hätsk, dyster, hånfull
parasit:	person som lever på andra, snyltgäst
mustig:	saftig, kraftig, uttrycksfull
sniken:	girig
mothugg:	motstånd, häftig kritik
otaliga:	oräkneliga, väldigt många
belysa:	klarlägga, visa med exempel
idyll:	plats som präglas av ro och harmoni

S. 52-53

försoning:	bli vänner på nytt, återupprätta en relation, få gemenskap med Gud
myllrar:	vimla, översvämmas av
illusion:	falsk förhoppning, inbillning
replik:	svar, yttrande i ett samtal
kolossal:	enorm, ofantlig, jättestor

”Min eld är den största i Sverige.”

